

Sama eftirløn fyrri øll

Havnar Arbeidskvinnufelag, Arbeidskvinnufelagið Fjallbrúður, Klaksvíkar Arbeidskvinnufelag, Klaksvíkar Arbeidsmannafelag og Føroya Arbeidsarafelag hava sent lögtinginum hetta skriv.

Undirritaðu feløg hava á fundi 14.3.88 havt uppskot landsstýrisins um samhaldsfastan eftirlønargrunn til viðgerðar.

Feløgin taka undir við skipanini sum heild, serliga prinsippinum um somu eftirløn til øll, uttan mun til hvussu nógv ein hevur forvunnið í arbeidsførum aldri.

Viðvíkjandi spurninginum um inngjaldið til grunnin skal skattast, ella eftirlønin skal skattast tá hon verður útgoldin, vóru feløgin samd um at heita á lögtingið um at skipa so fyrri, at inngjaldið til grunnin ikki verður skattað, meðan útgoldna eftirlønin verður skattað.

Feløgin vóru samd um at heita á lögtingið at skipa so fyrri, at B-skattgjaldararnir koma at gjalda til grunnin av B-inntøkuni áðrenn avskrivningar.

Feløgin halda fast við, at um arbeidsgevarin kemur at gjalda 2/3 og lóntakarinn 1/3 hevði hetta verið eitt rættvisari byti.

Í fyrsta lagi tí arbeidsgevarin kann minka um yvirs kotið við tí upphædd hann skal gjalda inn til grunnin, og tí veruleikanum ikki kemur at gjalda meir enn helvtina sjálvur.

Í øðrum lagi tí at grunnurin møguliga skal avloysa núverandi grunnar, har bytið just er 2/3 frá arbeidsgevara og 1/3 frá lóntakaranum.

Feløgin eru eisini samd um at heita á lögtingið, um at skipa so fyrri at tað verður líkastilling fyrri pensiónistar, ið flyta av landinum og teir, ið koma til landið viðvíkjandi eftirlønarskipanini.

Flestu taka undir við landsstýrinum

Tá móttøkan av landsstýrisuppskotinum um eina arbeidsmarknaðar-eftirløn hevur verið so misjovn og so nógv fakfeløg hava mótmælt, er spurningurin so ikki, um landsstýrið nú er í ferð við at trýsta nakað niður yvir høvdið á fólki, sum tey ikki vilja hava?

Tað heldur Vilhelm Johannesen ikki. Hann varð manadagin boðin á ein fund við Føroya Arbeidsarafelag, Havnar Arbeidskvinnufelag, Fjallbrúður, Klaksvíkar Arbeidsmannafelag og Klaksvíkar Arbeidskvinnufelag.

— Á hesum fundi tóku øll hesi feløg dyggiliga undir við prinsippinum í landsstýrisuppskotinum. Tey hava onkrar ivaspurningar, millum annað viðvíkjandi bytinum av inngoldnu upphæddini, men stórt sæð eru tey samd, sigur Vilhelm, sum leggur afturat, at hann hevur fingið eitt skriv frá Føroya Fiskimannafelag, sum eisini sigur seg taka undir við uppskotinum. Eisini er positivt skriv komið frá Sjúkrahjálparafelagnum og Vilhelm hevur eisini frætt um onnur fakfeløg, sum taka undir

við uppskotinum.

Hesar seinastu dagarnar hevur ljóðað, at ivasamt hevur verið um samgongan er samd í hesum spurningi.

— Samgongan er samd. Tað váttað Vilhelm Johannesen. Hann sigur, at málið var fyrri á samgongufundi manadagin og har var full undirtøka. Málið var eisini fyrri á landsstýrisfundi týsdagin og hevur landsstýrið so tykt, at málið verður framlagt.

tór.

Arbeidsmarknaðarpensiónin hevur verið umtalað á tveimum arbeidsmarknaðartingum, har øll fakfeløg hava havt møguleika at siga sína hugsan.

Vilhelm Johannesen
um aðrar
eftirlønargrunnar:

Eftirlønargrunnar við trygging

— Vit hava nokur feløg, sum hava gjørt avtalur við sínar arbeidsgevarar um at limirnir seta ein avisan part av lønini í eftirlønargrunn og at arbeidsgevarar gera tað sama. Hetta eru avtalur, sum eru gjørdar, lutvist við Føroya Livstrygging og lutvist við dansk pensiónsgrunnar og pensiónskassar. Hesar skipanir eru ikki samhaldsfastar — ella solidariskar. Tær eru so-

leiðis uppbygdar, at hvør einstakur fær eftirløn í mun til tað hann hevur goldið inn.

Hetta vil siga, at tess størri inntøkan er tey árin, viðkomandi er í vinnu, tess størri er eftirlønin. Men í hesum eftirlønarávialum leggur einisini ein trygging. Hetta merkir, at tær kunnu arvast, soleiðis at doyrtann tryggjaði, fær hann ella hon, sum eftir situr, pensiónina útgoldna.

Arbeidsmarknaðargrunnurin hjá landsstýrinum

Skipanin, sum landsstýrið skjýtur upp, er ein solidariskur grunnur, har øll gjalda inn eftir ævnum, men fáa eins upphædd úr aftur grunninum. Eftir hesi skipan hvørvir tann lønarmunurin, sum er á arbeidsmarknaðinum, tá fólk koma í eftirlønaráldur. Hetta er høvuðssjónarmiðið í

løgini, sigur Vilhelm Johannesen.

— Hugsa vit um, at høvuðssjónarmiðið við øllum fakfelagspolitikki er solidaritetur, so kann tað ikki annað enn kennast eitt sindur ófátligt, at tað just er hesum solidariteti, sum avis fakfeløg ganga ímóti.

Grunnurin hjá HA

Havnar Arbeidsmannafelag hevur gjørt eina serliga skipan við Føroya Arbeidsgevarafelag og við Føroya Livstrygging sum millummanni. Hon gongur út uppá, at øll tey, sum eru limir í HA, rinda eitt prosent í grunnin og arbeidsgevarin ger tað sama. Men øll tey, sum annaðhvørt fara úr HA í

annað starv, ella tey fella frá áðrenn tey koma til eftirlønaráldur, bert gjalda men fáa einki. Doyr maðurin áðrenn hann er komin í eftirlønaráldur, fær konan ikki eitt oyra. Tað má tí sigast, at hendan skipan er ikki solidarisk og har er heldur eingin tryggingarskipan innbygd.

